བོད་ཀྱི་གསར་འཕྲིན།

TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱིམ་ཚང་གསར་གནས་ཤིང་འབྲེལ།

ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཀུན་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཤུགས་ཀྱི་
སྟོབ་གཤིས་ནང་ཁྱིམས་མཐུན་ཀྱི་ཐོག་ཐང་ཡོད་པའི་
བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་མ་གནས་རང་སྟྲོང་གི་
གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རིའི་ལས་རིམ་གསར་ཝོག

Vol. 55 Issue 51 Price Rs. 1 — 18th December 2024

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed, **Place of Publication:** CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྒེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་གནས་པར་འཚམས་འདྲིའི་མཇལ་འཕྲད་དང། བོད་དོན་ཞུ་སྒྲུལ་གནང་བ།

།།ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྒེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་ཨ་རིའི་ཆུལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཁྱབ་སྒེལ་བསྟི་གནས་ཁང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བསྟི་གནས་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཏ་མོན་ཝི་ལསོན་ (Damon Wilson) ལགས་དང། ལས་འཚར་འགན་འཛིན་ཐན་པ་པརྟ་ལགས་ལྟན་དུ་ཞོགས་ཟས་མཉམ་རོལ་དང་བཅས་གནད་དོན་ཁག་ཅིག་ཐོག་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བོད་ནང་གི་ཛ་དུག་གནས་སྟངས་དང། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབ་སྐོར་གྲོས་བསྟར་ལྟུག་པོ་གནང་བ་མ་རྙེད། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ཏྲུང་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཙོ་རྣམ་ཀུལ་ཚོས་ཀྱུབ་རྣམ་གཉིས་ནས་ཏྲུང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྒྲོ་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱུག་ཁང་ཁག་ཅིག་ཏུ་ཕེབས་ཀྱིས་ཁང་ཁང་ཁ་པའི་ཅེ་ཡ་མངའ་ཁྱུག་ཀྱི་འཁོན་ཏན་པ་ཡིན་ (Camaran Pipes) ལགས་དང། ཆུ་ནག་དང་ཏོང་ཀོང། ཐའི་ལན་ཁྱུལ་གྱི་ཉམས་ཞིབ་ཐེ་ཚན་འགན་འཛིན་ཀེ་མ་རན་པ་ཡིན་ (Paul Grove) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དང། སྐབས་དེར་སྟོན་ལམ་བོད་ཀྱི་བཤ་འཕྲིན་ཞིས་ཆོས་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་ནང་གདན་ཁྱས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཨ་རིའི་ཞིས་ཆོས་ཁོང་ཚོ་ལས་ཆུ་ནག་ཅན་ཁ་ཕྱི་ལ་ཆེ་ཆེ་ཤོས་ཆུ་ནག་ཅན་ཁ་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ཀྱིས་ཁ་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ཀྱི

དཔལ་ལྡན་སྲིད་རྒྱུང་སྒྲེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྷུམ་རྒྱ་ཡུ་ཇོ་རྩ་ཇོ་ཡ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

ཨཱ། ཕྱི་ཟླ་ ༦༠༩༥ ཟླ་ ༡༣ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་རྒྱུང་སྒྲེན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་འཛིན་རྒྱུང་དང་ཐོན་ཁུངས་ལྷན་ཁང་གི་དྲུང་གཞོན་རི་ཅཏ་ཨར་ལར་མ་ (Richard R. Verma) མཆོག་དང་མཇལ་མོལ་གནང་ཡོད། རྒྱབས་དེར་རྒྱ་ཞབས་རི་ཅཏ་ཨར་ལར་མ་མཆོག་གིས་སྒྲེ་ནོར་ཤ་གོང་ས་འཕྲབས་མགོན་ཆེན་བོ་མཆོག་གི་རྒྱལ་འཕྲོད་བཞེས་དང་འབྲེལ་ཅི་ལམ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལུས་སྐན་བཅོས་སྐོར་བཅར་དེ་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་རང་ཉིད་དེ་ལྟ་ཨ་རིའི་རྒྱ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཞབས་ཏོ་ཞུས་ཡོད། རྒྱབས་དེར་ཏྲང་ཡང་ཁ་ཅིག་ཕྱི་ལས་ཡུན་རྒྱབས་རྒྱ་ཁ་ཏུ་ཕེབས་ཐོག་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཕ་ཚུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཨ་ལི་ཨོ་ཏ་ (Alison Bartel) ལགས། གཞན་ཡང་ཨ་རིའི་རྒྱ་ཚབ་དོན་གཙོ་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་གྲྭབ་ལགས་དང་། ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲོབ་སྒྲོན་པ་ཏན་པ་ལྷུམ་ཨེ་ལི་སན་སྒར་ཏེལ་ (Alison Bartel) ལགས། གཞན་ལ་ཕྱལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ལས་ཀྱི་ཚན་ཤེས་ཡོད་ཕྱིར། ཨ་རིའི་ཀུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ (PRM) དང་། མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ངལ་རྩོལ་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཚབ་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཙམ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་རྒྱུང་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྷུམ་རྒྱ་ཨ་ཇཱ་ཡ (Uzra Zeya) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་། ཁོང་མོས་བོད་དོན་ཐོག་ཡུན་རིང་རྒྱབ་རྒྱས་གནང་ཡོད་ཅིང་། དེར་དགེ་བཤེས་ཚྭ་བཟང་སྨོན་ལམ་ལགས་ཀྱིས་འཇམ་ཕྱི་ལས་ཀྱི་ཚན་ཤེས་ཀྱི་ཕ་ཏན་ལ་ལྷུམ་ཨེ་ལི་སན་སྒར་ཏེ་ལ (Anjali Kaur) ལགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་པའི་ལས་ཀྱི་དམངས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ (PRM) དང་། མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ངལ་རྩོལ་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཚབ་ལྷན་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་རྒྱུང་མཆོག་ལས་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྷུམ་རྒྱ་ཨ་ཇཱ་ཡ (Uzra Zeya) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་། ཁོང་མོས་བོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཅིང་ཁ་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ཐོག་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཕ་ཚུ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ལ་ཕེབས་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཨ་ལི་ཨོ་ཏ་ (Michael Schiffer) ལགས་དང་། འཛིན་རྒྱུང་ལས་རོགས་གཞོན་པ་ཨན་ཌ་ལི་ཀོར་ (Anjali Kaur) ལགས་རྣམ་གཉིས་གཙོས་པའི་ལས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཚན་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ (PRM) ལ་ཡང་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཨ་ལི་ཨོ་ཏ་ (Michael Schiffer) ལགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཚན་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ (PRM) ལ་ཡང་ཕྱིན་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོ་ཡང་ཨ་ལི་ཨོ་ཏ་ (Michael Schiffer) ལག

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་དབྱ་འཛུགས་གནང་བ།

ཁྲི། །འདི་གར་ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ཟླ་ ༦༠༦༩ རྒྱ་བ་ ༢༣ པའི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལེར་ཉིན་བཅུས་པའི་རྩེ་ལ་གསོལ་མཁོན་ཁང་ (Hotel The Royal Plaza) དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་དབྱ་འཛུ་གས་གནང་བ་དང། ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་ཡོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོ་བོ་ཡིས་ཁ་ཕྱིས་ཡིག་ཆ་ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང། ཁ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད་ཚད་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལས་ཀ་ལ་ལ་ཕ་ཁ་ཕ་ཁ་ཕ་ཁ

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་མཇུག་བསྡུལ་བ།

ཁཱ། ཕྱི་ཡོ་ ༦༠༦༩ ཟླ་བ་ ༡༣ པའི་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྡེ་ལིར་རྡེན་གཞི་བྱས་པའི་རྡོ་ཡལ་གསོལ་མཁོན་ཁང་ (Hotel The Royal Plaza) དུ་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་དེ་བཞིན་ལེགས་གྲུབ་ངང་མཇུག་བསྡུལ་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཚོགས་འདུ་ཉིན་གཉིས་པའི་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འབྲེལ་ལམ་གནང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཐོག་གི་མཁས་དབང་སྐུ་ཞབས་མཁན་ (Mark Verheul) ལགས་དང་། མཁས་དབང་ཡུམ་སྐུ་མ་རི་ས་ལར་ཤི་མེ་ལེ་ (Maryse larche Mele) ལགས་རྣམ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དབྱ་ཁྲིད་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་དང་གནད་ཡོད་དང་རིགས་ཤེས་བས་ཐབས་ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཕན་ཚུན་ཁག་ཞུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཨིན།

ཕན་ཚུན་དགོངས་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་གནང་རྗེས། ཕྱི་དོ་ཆུ་ཚོད་ ༥།༠༠ ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྦྱོར་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་ཁྱབ་ཀྱི་ཨར་རི་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོ་ཕྲེ་གནས་ཁང་ (NDI) གྱི་འགན་འཛིན་ཡུམ་སྐུ་ལི་ལུ་མུ་ལུ་ཀྱཏ་ལུ (Leela Mulukutla) ལགས། གསུང་བཤད་གནང་མཁན་མཁས་དབང་གཉིས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་བཅས་ལྷན་འཛིན་ཐོག་མཇུག་བསྡོམས་ཐོག་ཨཱིན།

སྐབས་དེ་ར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་སྨོན་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གི་ཐ་ཚིག་ཕྱོགས་ཀ་ནས་ཁ་གསལ་ཁ་ཕྱི་ཁ་ནང་སྨྲ་གསུང་ཆོ་ཀ་གི་ཡོ་ཏ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ ཉིན་ནུ་ལཆུ་མཐོ་སྨོན་ཀྱི་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་ཕྲག་ཏུ་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཉིན་ནུ་ལཆུ་མཐོ་ཀྱི་ལས་རིམ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་ཕན་ཚུན་ཁག་ཞུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཨིན།

ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཉིན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཀ་ཕན་ཚུན་ཁག་ཞུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་ཁ་ཕྱི་ཁ་ནང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀ་ནས་ཁ་ཕར་ཕྱི་ཕྱོགས་ཀ་ནས་ཁ་ཕར་ཕ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཞུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་ཁ་ནང